

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

NATIONAL AGENCY
ON CORRUPTION PREVENTION

ФУНКЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО УПОВНОВАЖЕНОГО З ВІЗУВАННЯ АКТІВ:

мета і значення для запобігання корупції
у організації публічного сектору

ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО

організація роботи з оцінки корупційних ризиків у діяльності відповідного органу

підготовка заходів щодо їх усунення

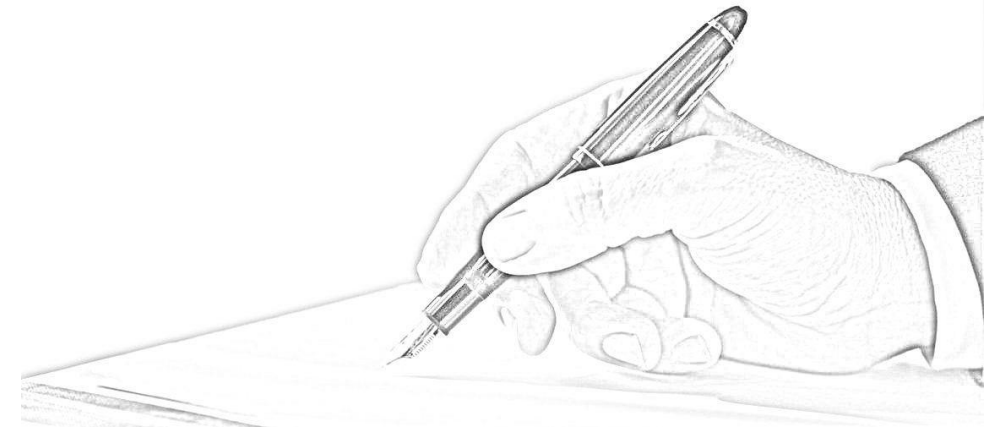
внесення керівнику органу відповідних пропозицій

(п. 2 ч. 6 ст. 13-1 Закону України «Про запобігання корупції»)

ФУНКЦІЯ УПОВНОВАЖЕНОГО

візування проєктів наказів

(розпоряджень) з основної діяльності, адміністративно-господарських питань, а також з кадрових питань (особового складу) залежно від їх видів

(пп.20 п. 2 розд. II Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого наказом НАЗК від 17.03.2020 № 102/20)

МЕТА ВІЗУВАННЯ ПРОЄКТІВ АКТИВ УПОВНОВАЖЕНИМ

виявлення у положеннях проєктів актив факторів, що самотійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією

ФОРМИ АКТІВ

Єдиноначальний орган

Накази

Розпорядження

Колегіальний орган

Рішення

Розпорядження

Доручення

ЯКІ АКТИ ПІДЛЯГАЮТЬ ВІЗУВАННЮ УПОВНОВАЖЕНИМИ?

Уповноважений здійснює візування усіх видів проєктів актів організації публічного сектору. Це пояснюється:

1 **відсутністю** нормативного визначення актів, які відносяться до актів з основної діяльності, адміністративно-господарських та кадрових питань

2 **можливістю включення** положень з корупційними ризиками у проєкт акту, який за формальною ознакою не підлягатиме візуванню уповноваженим

ПРІОРИТЕТНІ ПРОЄКТИ АКТІВ

стосуються сфер, у яких антикорупційний уповноважений найбільш часто ідентифікує корупційні ризики

стосуються завдань та функцій органу, щодо яких ідентифіковані корупційні ризики в антикорупційній програмі органу

Приклади:

накази про призначення

накази з основної діяльності, які регламентують питання виконання функцій органу

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

NATIONAL AGENCY
ON CORRUPTION PREVENTION

ЯК ВИЯВИТИ КОРУПЦІОГЕННІ ФАКТОРИ У ПРОЄКТАХ АКТІВ

ОСОБЛИВОСТІ ВІЗУВАННЯ ПРОЄКТІВ АКТІВ

Антикорекспертиза НАЗК

Візування уповноваженим

Різний предмет правового регулювання

- Проєкти актів Верховної Ради України
- Проєкти актів Кабінету Міністрів України

- Накази
- Рішення
- Розпорядження
- Доручення

ВІЯВЛЕННЯ КОРУПЦІОГЕННИХ ФАКТОРІВ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ З УРАХУВАННЯМ:

нормативно-правових актів вищої
юридичної сили

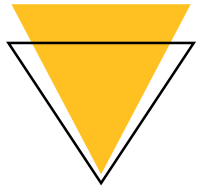
внутрішніх актів

пов'язаних із дією акта договорів чи інших
документів зобов'язального характеру

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР: НЕВИПРАВДАНА ДИСКРЕЦІЯ В УПРАВЛІНСЬКИХ ПОВНОВАЖЕННЯХ

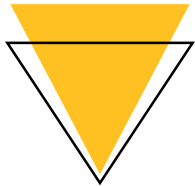
ІНДИКАТОРИ

- оцінювання на власний розсуд юридичних фактів
- обрання без чітких критеріїв та/або обґрунтування одного із декількох управлінських рішень, форм реагування
- відсутність визначеного алгоритму чи строку здійснення юридично значущих дій
- установлення правил, процедур і наділення повноваженнями з перевірки дотримання цих правил однієї і тієї самої посадової (службової) особи, органу, підрозділу

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР: ВИКОРИСТАННЯ СЛОВЕСНИХ КОНСТРУКЦІЙ, ЩО СПРИЧИНЯЮТЬ СУБ'ЄКТИВНІСТЬ РІШЕНЬ ОРГАНУ ВЛАДИ

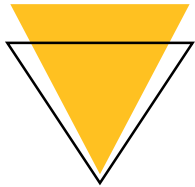
ІНДИКАТОРИ

- правова невизначеність - використання у проєктах актів формулювань, що створюють неможливість зрозумілого та прозорого прогнозування алгоритму прийняття управлінських рішень чи наслідків їх застосування: "має право визначити/вимагати", "може", "іншими вимогами", "певні умови", "додатково", "іншими нормативно-правовими актами", "іншими актами законодавства", "тощо" та ін.
- оціночні категорії - використання у проєктах актів формулювань, що допускають прийняття управлінських рішень залежно від суб'єктивної оцінки

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР: НЕЧІТКЕ ВИЗНАЧЕННЯ ЗАВДАНЬ, ФОРМ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАДНОГО СУБ'ЄКТА

ІНДИКАТОРИ

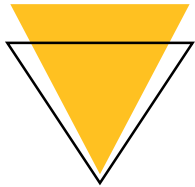

- невизначеність змісту службової діяльності та обов'язків відповідального суб'єкта
- неможливість установлення конкретної відповідальної особи за визначені в акті форми діяльності (управлінські рішення)
- делегування повноважень відповідального суб'єкта юридичним особам приватного права або іншим суб'єктам без достатніх підстав

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР: СТВОРЕННЯ НЕВИПРАВДАНИХ ПЕРЕШКОД У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЧИ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ

- створення невикористаних перешкод у реалізації прав чи інтересів особи

ІНДИКАТОРИ

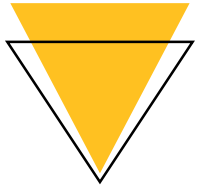

- невикористання можливостей надання послуг онлайн, автоматизованого керування чергою, штучне створення черг, розміщення на великій відстані окремих елементів надання єдиної або взаємопов'язаних послуг
- довільне право витребування від фізичних чи юридичних осіб не передбачених законодавством документів
- відсутність або необґрунтоване обмеження доступу до інформації стосовно процедури надання послуги

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР: НЕОБҐРУНТОВАНЕ ВСТАНОВЛЕННЯ ПІЛЬГ, ПЕРЕВАГ АБО ІНШИХ ПРИВІЛЕЇВ

- надання переваг фізичним або юридичним особам при прийнятті рішень, затвердженні (погодженні) висновків

ІНДИКАТОРИ

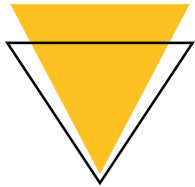

- призначення на посаду без додержання конкурсних процедур
- присвоєння рангів, спеціальних звань без додержання встановлених процедур або відсутність зрозумілого алгоритму їх присвоєння
- призначення окремим працівникам виплат, на які вони не мають права
- застосування до певної категорії осіб винятків з антикорупційних вимог, заборон та обмежень

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР: ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УМОВАХ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

- встановлення премій, надбавок, виплат, призначення чергувань, відпусток тощо в умовах реального конфлікту інтересів

ІНДИКАТОРИ

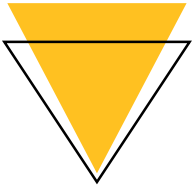
- відсутність альтернативи та покладення функцій на єдину посадову особу, що унеможлиблює автоматичне прийняття рішень поза конфліктом інтересів
- призначення на посади прямого підпорядкування близьких осіб або інших осіб, щодо яких посадова особа має приватні інтереси
- прийняття адміністративно-господарських рішень в умовах конфлікту інтересів стосовно контрагентів та інших партнерів органу

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР: НЕДОСТАТНЯ ПРОЗОРИСТЬ КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

- відсутність детального алгоритму проведення перевірок та переліку завдань (об'єктів) перевірки

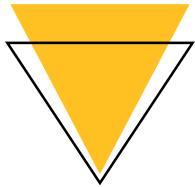
ІНДИКАТОРИ

- можливість необґрунтованого планування перевірок у незручний для об'єкта перевірки час та спосіб
- відсутність автоматизованого розподілу завдань з реалізації контрольних повноважень, де такий розподіл визначений законодавством
- невизначеність підстав для здійснення державного нагляду (контролю), проведення перевірок
- відсутність механізму ротації працівників, залучених до реалізації контрольнонаглядових повноважень

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР: КОРУПЦІЙНІ ВРАЗЛИВОСТІ ПРОЦЕДУР ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

ІНДИКАТОРИ

- не виправдані дискреційні повноваження відповідальних посадових осіб під час проведення публічних закупівель
- юридична невизначеність обов'язків посадових осіб, відповідальних за організацію та проведення публічних закупівель та/або ведення договірної роботи

ДІЇ УПОВНОВАЖЕНОГО ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ ПРОЄКТУ АКТА

візування проєкту

– у разі не виявлення у проєкті акта норм, які містять корупціогенні фактори та/або не відповідають антикорупційному законодавству

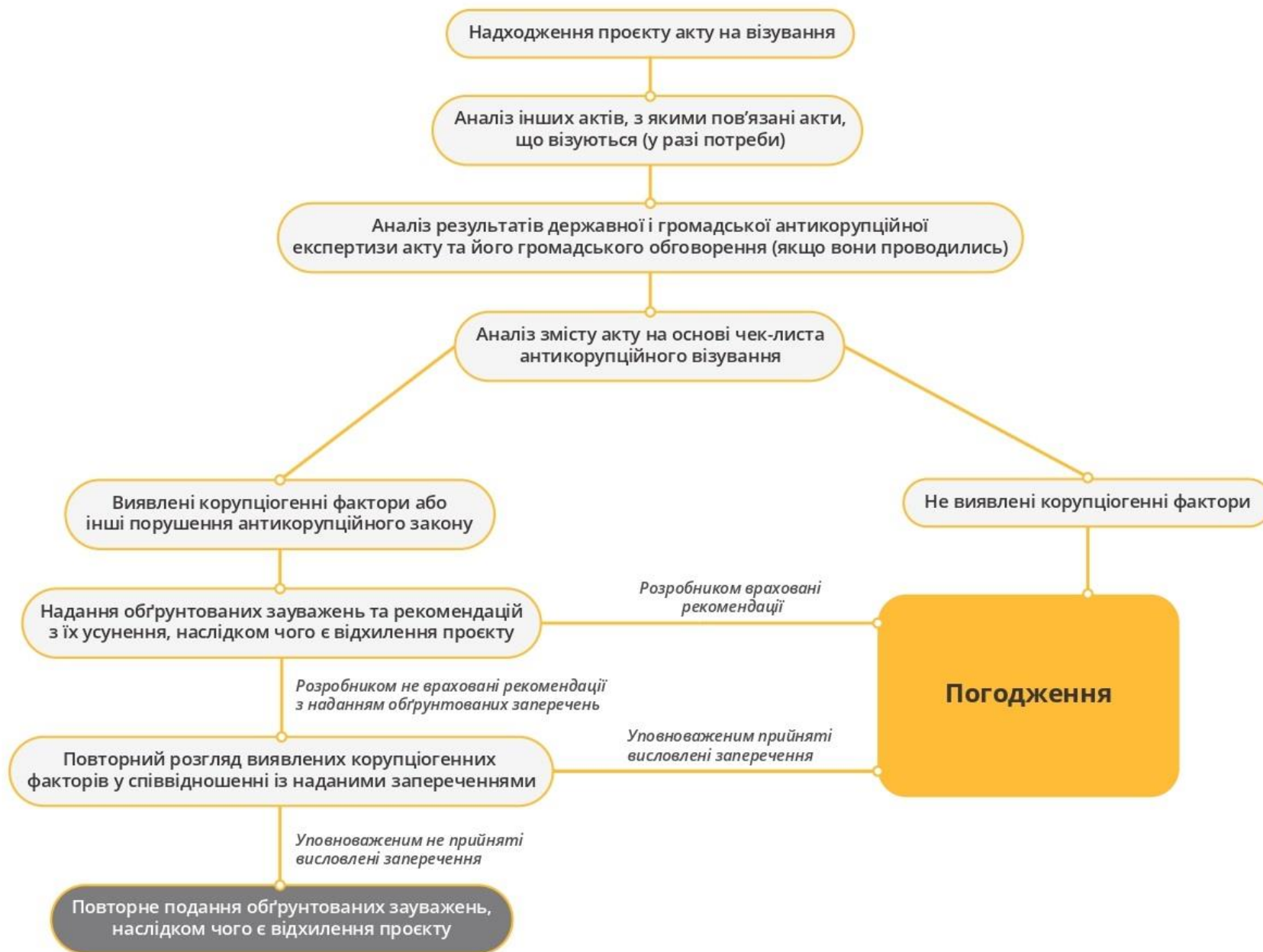
відхилення проєкту акта

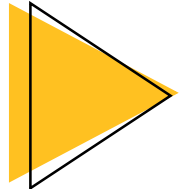
– у разі виявлення у проєкті акта норм, які містять корупціогенні фактори та/або не відповідають антикорупційному законодавству

Уповноважений надає розробнику чіткі обґрунтовані зауваження та пропозиції щодо способів усунення корупціогенних факторів

АЛГОРИТМ ВІЗУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНИМ ПРОЄКТІВ АКТІВ

Якщо за результатами аналізу уповноважений вважатиме, що проєкт акта продовжує містити ризики вчинення на основі цих норм корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення –

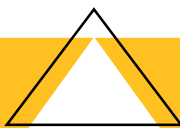
він може скористатись своїм повноваженням з інформування керівника органу про корупційні ризики проєкту акта

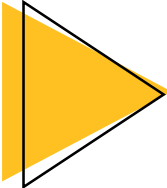
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

NATIONAL AGENCY
ON CORRUPTION PREVENTION

ІНТЕГРАЦІЯ ФУНКЦІЇ ВІЗУВАННЯ ПРОЄКТІВ АКТИВ У ЗАГАЛЬНІ ПРОЦЕСИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОБОТУ УПОВНОВАЖЕНОГО

АЛГОРИТМИ ДІЯЛЬНОСТІ УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Проєкт Антикорупційної стратегії НАЗК на 2021-2025 **передбачає** наявність у уповноважених зрозумілих та ефективних стандартів діяльності - документів, які регламентують певну послідовність дій, виконання яких забезпечить якісне виконання функціонала, передбаченого Типовим положенням

СТРУКТУРА АЛГОРИТМУ

Назва функції, яку виконує уповноважений

Мета виконання функції

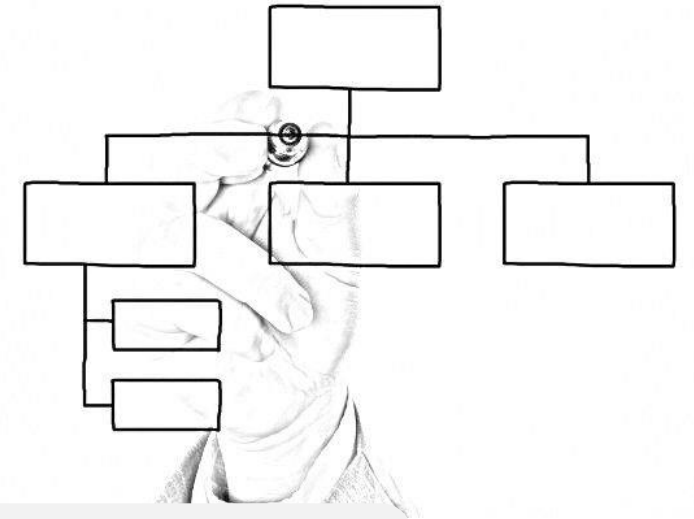
Нормативно-правові акти, які враховуються під час виконання функції

Строки виконання функції

Взаємодія уповноваженого з іншими структурними підрозділами

Права уповноваженого

Покроковий алгоритм виконання функції

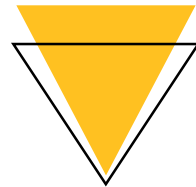

ПРОЦЕС ЗДІЙСНЕННЯ ФУНКЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДХОДЖЕННЯ ПРОЄКТІВ АКТІВ НА ВІЗУВАННЯ

1 **Аналіз** стану виконання організацією вимог законодавства щодо візування проєктів актів

2 **Розроблення**, за необхідності, внутрішніх організаційно-розпорядчих документів, які передбачали обов'язкове надходження до Уповноваженого

3 **Забезпечення доступу** Уповноваженого до системи документообігу в необхідному обсязі

- проєктів актів – на візування
- висновків Міністерства юстиції України
- громадської антикорупційної експертизи проєктів актів – для розгляду та врахування в роботі

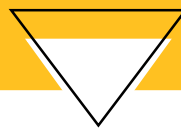
НАЛАГОДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ УПОВНОВАЖЕНОГО З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Уповноважений **взаємодіє** відповідно до порядку проходження проєкту акта, передбаченого інструкцією з діловодства установи, локальних актів та залежить від типу акта

питання	структурний підрозділ
розроблення типових маршрутів проходження документів в установі та їх обліку	діловодства та контролю
акти з кадрових питань	підрозділ управління персоналом
акти з основної діяльності	підрозділ, відповідальний за розроблення та видання акта
з адміністративно-господарських питань	фінансово-економічним підрозділом, підрозділом матеріально-технічного забезпечення
розгляду результатів антикорупційної експертизи НПА	юридичною службою
з питань дотримання вимог ч.ч. 3, 4 ст. 21 Закону	служба взаємодії з громадськістю, підрозділ, відповідальним за розроблення та видання акта

ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПОВНОВАЖЕНОГО

- Акти відповідають вимогам Закону та не містять корупціогенних факторів
- Уповноважений обізнаний із тенденціями, процесами, які відбуваються в організації та впливає на формування її антикорупційної політики
- Розробники НПА в організації розуміють природу корупціогенних факторів та самостійно запобігають появі корупціогенних норм

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

NATIONAL AGENCY
ON CORRUPTION PREVENTION

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

бульвар Дружби Народів, 28,
м. Київ, 01103

